

**Střední škola řemesel a služeb, Jablonec nad Nisou, Smetanova 66,
příspěvková organizace**

Vzdělávací oblast: Odborné vzdělávání (Právo)

Název: Pracovní list – Pracovní právo IV.

Autor: Mgr. Jitka Nováková

Datum, třída: 1. 11. 2013, P3D

Stručná anotace: Ověření znalostí z pracovního práva (odměňování práce, BOZP, odbor. organizace)

Tento materiál byl vytvořen v rámci projektu

Inovace ve vzdělávání na naší škole

V rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovní list – Pracovní právo IV.

1) Posuďte následující právní případ a odpovězte na otázky:

Zaměstnanec vykonával ve výrobním podniku dělnickou práci vyžadující přesnost provedení. Výrobní kontrola opakovaně zjistila ve výsledcích jeho práce závady. Zaměstnanec proto absolvoval prohlídku u očního lékaře, který u něj zjistil zrakovou vadu. Lékař napsal posudek, podle kterého je zaměstnanec dlouhodobě nezpůsobilý pokračovat v dosavadní práci, protože není schopen kontrolovat zrakem její přesné provádění. Zaměstnavatel proto převedl zaměstnance na jinou práci, než jaká byla sjednána v pracovní smlouvě. Převedený zaměstnanec vykonává na novém pracovišti méně kvalifikovanou práci, a proto má nižší mzdu.

Zaměstnanec vytýká zaměstnavateli porušení pracovní smlouvy. Domnívá se, že když už bylo nutné jeho převedení na jinou práci, mělo se tak stát v rámci jeho pracovní smlouvy, ve které je druh práce vymezen dosti široce. Kromě toho je zaměstnanec přesvědčen, že má ke mzdě dostávat doplatek do výše bývalého průměrného výdělku, když byl převeden na méně placenou práci ze zdravotních důvodů. Zaměstnavatel však pro něj vhodnou náhradní práci v rámci pracovní smlouvy nemá. Podle jeho názoru nárok na doplatek ke mzdě v tomto případě zaměstnanec nemá.

a) Může zaměstnavatel převést zaměstnance ze zdravotních důvodů na jinou práci mimo rámec pracovní smlouvy?

b) Pokud to může udělat, je nutný souhlas zaměstnance?

c) Náleží v tomto případě zaměstnanci doplatek ke mzdě do výše průměrného výdělku?

d) Jaké možnosti má zaměstnanec při řešení této situace?

2) Určete, o jaký typ mzdy se jedná:

- a) součin množství a normy za operaci =
- b) součet položek mzdy a příplatků před provedením srážek =
- c) pevná částka mzdy časové nebo úkolové bez pohyblivých (nenárokových) složek =
- d) součin odpracovaných hodin a hodinového tarifu =
- e) se souhlasem zaměstnance v hmotné podobě (např. zboží) =

3) Určete, která z následujících složek mzdy je nároková a nenároková:

- a) základní _____
- b) odměny (prémie) _____
- c) osobní ohodnocení _____
- d) příplatky za noční práci _____
- e) příplatky za ztížené pracovní podmínky _____
- f) volné jízdenky pro zaměstnance ČD _____

4) Jaká práva a povinnosti mají zaměstnanci v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci?

5) Označte, zda je výpověď správná nebo ne (otázky se týkají práce mladistvých):

- a) S mladistvým nesmí být podepsána dohoda o hmotné odpovědnosti. ANO – NE**
- b) Zaměstnavatel musí spolupracovat se zákonnými zástupci zaměstnaného mladistvého. ANO – NE**
- c) Při uzavírání pracovní smlouvy s mladistvým se vyžaduje souhlas zákonného zástupce. ANO – NE**
- d) Mladiství mohou výjimečně konat práce při těžbě nerostů z důvodu přípravy na povolání. ANO – NE**

6) Vysvětlete následující pojmy:

Konfederace odborových svazů =

Kolektivní vyjednávání =

Stávka =

Výluka =

Pokyny

Žáci pracují samostatně nebo ve dvojicích, nejprve se připravují (cca 15 minut), následně je provedena kontrola učitelem (formou řízeného rozhovoru).

Řešení

1) a) Ano, může, pokud nemá jiné možnosti.

b) Není nutný souhlas zaměstnance.

c) Nenáleží. Náležel by jen v případě, že by se jednalo o ohrožení nemocí z povolání.

d) Možnosti – hledání jiného zaměstnání, nebo přijmout nabízenou možnost s výhledem na zlepšení zdravotního stavu.

2) a) úkolová

b) hrubá

c) základní

d) časová

e) naturální

3) a) nároková

b) nenároková

c) nenároková

d) nároková

e) nároková

f) není součástí mzdy

4) Právo být proškolen o BOZP a požární ochraně na pracovišti, využívat ochranná zařízení a ochranné pomůcky, požadovat odstranění příčin pracovních úrazů a nemocí z povolání, požadovat zařazení na pracoviště se zřetelem na zdravotní stav a stanovit zákaz kouření.

Povinností je dodržovat zásady BOZP a PO, hlásit závady, používat ochranné pomůcky a účastnit se školení BOZP a PO.

5) a) ANO b) ANO c) NE d) ANO

6) Konfederace odborových svazů = vyšší odborový orgán (spolupracují v něm odborové svazy různých profesních zaměření)

Kolektivní vyjednávání = jednání o kolektivních smlouvách mezi odbory a zaměstnavateli za případné součinnosti státních orgánů

Stávka = přerušení práce zaměstnanci

Výluka = zastavení práce zaměstnavatelem

Zdroje:

RYSKA, Radovan. *Příklady z právní praxe*. Druhé vydání. Praha: Fortuna, 2003. ISBN 80-7168-875-4.

KÁŇA, Pavel. *Maturujeme z práva*. První vydání. Ostrava - Poruba: Montanex, 2010. ISBN 978-80-7225-369-2.

RYSKA, Radovan. *Právo pro střední školy*. Páté vydání. Praha: Fortuna, 2005. ISBN 80-7168-832-0.